

Laserkirurgi af stemmelæbekræft – nyt i Danmark

Christian Godballe, Nina Munk Lyhne, Karin Lambertsen & Jesper Filtenborg Tvedsko

Laserkirurgi af tidlig stemmelæbekræft er nu etableret som landsdækkende behandlingstilbud.

Indgrebet foregår i generel anæstesi under anvendelse af mikroskop og laser og varer typisk 30-60 min. Behandlingen tilbydes som samtidig diagnostisk og terapeutisk indgreb, når der er mistanke om cancer lokaliseret til én stemmelæbe, som bevæges normalt (T1a) (**Figur 1**). Der må ikke være foretaget kirurgi på stemmelæben inden for det seneste år, hvorfor alle patienter, hos hvem man har mistanke om stemmelæbekræft, henvises til et af de fire hoved-/halsonkologiske universitetscentre, hvor behandlingen foregår.

Kræft i tidligt stadie på stemmelæberne kan behandles kirurgisk eller med strålebehandling. Vurderet ved tumorkontrol er der ikke fundet forskel på de to behandlingstyper [1-3], og i et Cochranereview har man konkluderet, at den foreliggende litteratur er utilstrækkelig til påvisning af forskelle i behandlingseffekten [4].

I Danmark har strålebehandling gennem mange år været standardbehandlingen af strubekræft – uanset størrelse og udbredelse. Danske patienter er således ikke blevet tilbudt muligheden for kirurgisk behandling, hvorved vi adskiller os fra næsten alle andre europæiske lande.

Ved etableringen af de nationale retningslinjer for behandling af larynx- og pharynxcancer i 2010

blev der på initiativ fra Dansk Hoved- og Hals-kirurgisk Selskab åbnet mulighed for at give laserkirurgisk behandling. Fordelene er, at muligheden for strålebehandling reserveres til et eventuelt recidiv, og at behandlingsomfanget reduceres fra ca. 33 strålefraktioner til kun en kirurgisk intervention. Betydningen for behandlingsprisen og stemmekvaliteten er uafklaret.

En arbejdsgruppe bestående af øre-næse-halskirurger, onkologer og patologer har udarbejdet en national vejledning, der beskriver behandlingskriterier, metode og opfølgning, og en database til registrering af alle patienter, som behandles med laserkirurgi på mistanke om tidlig stemmelæbekræft. I et ph.d.-projekt vurderes behandlingens effekt og kvalitet i forhold til strålebehandling.

Det konkluderes således, at laserkirurgisk resektion af små stemmelæbecancere er påbegyndt i Danmark, og at introduktionen sker i et nationalt tværfagligt samarbejde med planlagt evaluering efter to år.

KORRESPONDANCE: Christian Godballe, Øre-Næse-Halskirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital, Sønder Boulevard 29, 5000 Odense C.
E-mail: christian.godballe@ouh.regionsyddanmark.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Bradley PJ, Mackenzie K, Wight R et al. Consensus statement on management in the UK: transoral laser assisted microsurgical resection of early glottic cancer. *Clin Otolaryngol* 2009;34:367-73.
2. Higgins KM, Shah MD, Ogaick MJ et al. Treatment of early-stage glottic cancer: meta-analysis comparison of laser excision versus radiotherapy. *J Otolaryngol Head Neck Surg* 2009;38:603-12.
3. Abdurehim Y, Hua Z, Yasin Y et al. Transoral laser surgery versus radiotherapy: systematic review and meta-analysis for treatment options of T1a glottic cancer. *Head Neck* 2012;34:23-33.
4. Dey P, Arnold D, Wight R et al. Radiotherapy versus open surgery versus endolaryngeal surgery (with or without laser) for early laryngeal squamous cell cancer. *Cochrane Database Syst Rev* 2002;2:CD002027.

FIGUR 1

Operationspræparat fra en laserkirurgisk dissektion af T1a-stemmelæbecancer. Øvre kant (grøn streg) påføres blækmarkering, således at patologen kan orientere præparatet i forbindelse med histologisk undersøgelse. Billedet er stillet til rådighed af Benedicte Parm Ullhøj, Afdeling for Klinisk Patologi, Aarhus Universitetshospital.

STATUSARTIKEL

Dansk Hoved- og Hals-kirurgisk Selskab